

OOSTFRONT SQUADRON

4¹⁵ VUURDOOP IN DE YAK

Tekst: Patrice Buendia en Marc-Olivier Cayre

Tekeningen: Giuseppe De Luca

Inkleuring: Ketty Formaggio

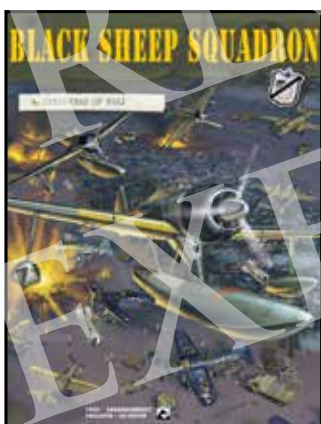

JOUW FAVORIETE STRIPS!

WWW.DARKDRAGONBOOKS.COM

Lees ook dit complete verhaal in 6 delen:

Scenario: Patrice Buendia en Marc-Olivier Cayre

Tekeningen: Giuseppe De Luca

Inkleuring: Ketty Formaggio

Vertaling: Mariella Manfré

Redactie: Seppe Cools

Vormgeving: Dark Dragon Design

Uitgever: Amin Gemei

www.darkdragonbooks.com

www.facebook.com/darkdragonbooks

Copyright 2020 Nederlandstalige uitgave © Uitgeverij Dark Dragon Books, Breda.

Enragés du Normandie-Niemen 4 - BAPTÈME DU FEU SUR YAK © DUPUIS 2013, by Buendia (Patrice), Marc-Olivier (Cayre), De Luca (Giuseppe) www.dupuis.com All rights reserved. No portion of this publication may be reproduced or transmitted, in any form or by any means, without the express written permission of Dark Dragon Books. Names, characters, places, and incidents featured in this publication either are the product of the author's imagination or are used fictitiously. Any resemblance to actual persons (living or dead), events, institutions, or locales, without satiric intent, is coincidental.

Weet je nog, Fanny, dat ik je schreef dat piloten de arrogantste mannen zijn?

OP TWEE UUR!
IN DE WOLKEN!

Want we tarten de zwaartekracht, we denken dat we alle wetten die de natuur de mens oplegt kunnen omzeilen.

Het verbaast je zeker niks?
Je begint ons te kennen.

Ben je verrast als ik je schrijf dat al die arrogantie in rook opging toen we ons eerste vliegtuig verloren?

Begrijp je dat we die verwaandheid die ons zo helpt wanneer het gevaar en de twijfel hun groteske dans opvoeren niet hebben kunnen vasthouden? Er is iets dat dwazer, definitiever, idioter is dan wij, en arroganter.

Er is de dood.

Natuurlijk zijn we die al teengekomen, hebben we hem ervaren en gevreesd. Maar dat was in een andere wereld. Onze wereld. Op Russisch terrein, waar we voortijden tussen ijs en hemel, hebben we onze eigen plek opnieuw moeten vinden. We zijn één. Niet uit keus of overtuiging, maar dat is de prijs als we willen overleven. Ik moet je vertellen hoe we daarmee zijn omgegaan, welke weg we zijn ingeslagen om weer individuen te worden.

EEN DODE? O JEE, IS ER IEMAND DOODGEGAAN?! MAAR WIE?!

DAT ZEGT HIJ NIET METEEN. IK DENK DAT HIJ ONS WIL VERTELLEN WAT ER VOOR DAT DRAMA ALLEMAAL IS GEBEURD.

NOU JA! JE MYSTERIEUZE BRIEFSCHRIJVER KAN ONS BETER DE FEITEN GEVEN IN PLAATS VAN DE GROTE SCHRIJVER UIT TE HANGEN MET ZIJN MOOIE ZINNEN EN ZIJN SPANNINGSOPBOUW! KIJK DAN IN WAT VOOR STAAT HIJ JE BRENGT!

GOED, HET IS MOOI, IK WIL NIET EENS MEER MEELUISTAREN!

ZAL IK WEL DOORGAAN?

NATUURLIJK LEES JE VERDER! IK WIL HET WETEN! JIJ NIET?

IK WEET HET NIET.

Militair piloot zijn betekent dat je je erbij moet neerleggen. Bij alles, bij iedereen, de hele tijd, in ruil voor een paar minuten van gevaarlijke vrijheid tussen de wolken. We hebben ons dus moeten neerleggen bij nieuwe orders.

HEREN, WE KOMEN HEEL WAT HOBBELS TEGEN OP HET GEBIED VAN HET SQUADRON NORMANDIË. HET SCHIJNT NIET SOEPEL TE LOPEN TUSSEN COMMANDANT BARROS EN BEPAALDE LEDEN VAN HET SQUADRON.

DE KWALITEIT VAN DE MAN STAAT HIER NIET TER DISCUSSIE. NIEMAND KAN HEM OOK MAAR HET MINSTE VERWIJT MAKEN OVER ZIJN BEVELOERING OF ZIJN PERSOONLIJKHEID.

HET IS ECHTER OOK ZO DAT DE RELATIE NIET GOED GENOEG IS OM COMMANDANT BARROS TE HELPEN NORMANDIË NAAR DE OVERWINNING TE LEIDEN.

HET FEIT DAT U GEEN PILOOT BENT, HEEFT VAST TE MAKEN MET DE AFSTAND DIE TUSSEN U EN UW MANNEN BLIJFT BESTAAN.

DAAROM HEB IK BESLOTEN OM U EEN NIEUWE AANSTELLING TE GEVEN IN ENGLAND, COMMANDANT BARROS. IK WIL DAT KOLONEL MURIER MEER BIJ HET SQUADRON IN DE BUURT BLIJFT OM U TE VERVANGEN...

...EN DAT HIJ HET BEVEL OVERNEEMT OF OP ZIJN MINST IEMAND VAN HET SQUADRON AANWIJST OM DE COMMANDANT TE WORDEN.

DAT IS ONACCEPTABEL! SINDS WANNEER BESLISSEN PILOTEN WIE HUN BEVELHEBBEND OFFICIER WORDT?! DAT IS DE WERELD OP ZIJN KOP! IK GA HET ER ONMIDDELIJK OVER HEBBEN MET...

DOE DAT NIET.

GENERAAL VALMOT HEEFT EEN VERSTANDIGE BESLISSING GENOMEN. IK HEB TE VEEL RESPECT VOOR DE MANNEN VAN NORMANDIË OM MEZELF OP TE DRINGEN TERWIJL IK OOK WEL MERK DAT IK NIET DE JUISTE MAN VOOR DEZE SITUATIE BEN.

BEDANKT, COMMANDANT.

DIEZELFDE AVOND.

IK MOET WEG UIT MOSKOU, IN ELK GEVAL TIJDELIJK, OM HET SQUADRON TE GAAN LEIDEN.

WE HEBBEN ELKAAR NET TERUGGEVONDEN EN NU VERLAAT JE ME ALWEER!

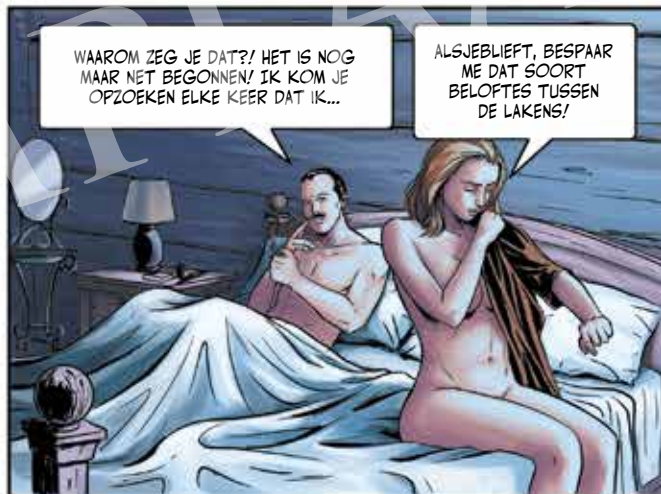
ER IS ONS VERTELD DAT HET SQUADRON BINNENKORT NAAR HET FRONT GAAT.

NATUURLIJK, WE HOEFDEN ONS GEEN ILLUSIES TE MAKEN. HET IS VOORBIJ.

IK ZAL HIER MINDER VAAK ZIJN, DAT IS ZEKER, MAAR IK KOM ECHT WEL REGELMATIG LANGS.

DAT ZOU IK MAAR DOEN JA! ANDERS ZAL IK JE BIJ DE KRAAG GRIJPEN, ZELFS ALS JE AAN HET FRONT BENT!

WAAROM ZEG JE DAT?! HET IS NOG MAAR NET BEGONNEN! IK KOM JE OPZOEKEN ELKE KEER DAT IK...

ALSJEBLIEFT, BESPAAR ME DAT SOORT BELOFTES TUSSEN DE LAKENS!

DAT DURF JE NOOIT!

ZEKER WEL!

GELOEF JE ME NIET?

NEE.

AH, DAAR BENT U!

OP DE PLAATS RUST, KEREL! ER IS ME VAN HOGERHAND GEVRAAGD U TE FELICITEREN.

DE INFORMATIE OVER DE FRANSE PILOTEN IS STRATEGISCH GEZIEN WAARDEVOL. HET VERTELT ONS HOE DE AFGESCHIEDEN FRANSEN ERVOOR STAAN.

WE HEBBEN BESLOTEN OM U TWEE WEKEN VERLOF TE GUNNEN. U HEBT HET VERDIEND! IS ER NOG IETS WAT U WENST? EEN BIJZONDERE AANSTELLING?

GENERAAL RINGER, IK HEB GEWOON MIJN PLIJCH GEDAAN EN VERDIEN DUS GEEN BELONING.

JA, JA, DAT IS HEEL ONTROEREND. MAAR IK HEB U GEVRAAGD OF U EEN ANDERE AANSTELLING WILT...

IN DAT GEVAL HEB IK WEL INTERESSE IN DE JAGDGEKWADER 51, GENERAAL.

NOG DICHTER BIJ HET FRONT. DE MEESTE SOLDATEN Zouden HIERVAN PROFITEREN OM EEN LUIZENBAANTJE TE VRAGEN...

VON BECK, HEBT U ER NOG MEER ZOALS DEZE? WANT DIT IS WAAR ONS LEGER BEHOEFTE AAN HEEFT.

ZEKER, MAAR WIJ HOUDEN ZE HET LIEFST VOOR ONSZELF...

POLOTNIANI ZAVOD,
22 MAART 1943

ZIJN DIT ONZE KWARTIEREN?

HE, MANNEN, WETEN JULLIE NOG DAT WE DACHTEN DAT DE BARAKKEN IN IVANOVO ONCOMFORTABEL WAREN?

WEL, WE VERGISTEN ONS.

EN NIET ZON'N BEETJE OOK!

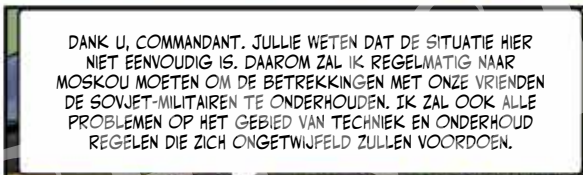
HEREN! MAG IK UW AANDACHT?

DIT IS ONZE EERSTE OPERATIEBASIS. DIT IS EEN CRUCIAAL MOMENT VOOR ONS, WANT HET IS DE START VAN ONZE DEELNAME AAN DE STRIJD AAN HET OOSTFRONT. HET IS OOK EEN BELANGRIJK MOMENT VOOR FRANKRIJK OMDAT JULLIE DAT VERTEGENWOORDIGEN.

TEN SLOTTE IS DIT HET MOMENT OM JULLIE TE VERTELLEN OVER DE NIEUWE ORGANISATIE VAN HET SQUADRON NORMANDIE. OMDAT IK ZELF GEEN PILOOT BEN, HEB IK NIET HET IDEE DAT IK DE BENODIGDE LEGITIMITEIT HEB OM HET BEVEL OVER JULLIE TE VOEREN. DAAROM ZAL KOLONEL MURIER DE SUPERVISIE OVER HET SQUADRON OVERNEMEN.

DANK U, COMMANDANT. JULLIE WETEN DAT DE SITUATIE HIER NIET EENVOUDIG IS. DAAROM ZAL IK REGELMATIG NAAR MOSKOU MOETEN OM DE BETREKKINGEN MET ONZE VRIENDEN DE SOVJET-MILITAIRES TE ONDERHOUDEN. IK ZAL OOK ALLE PROBLEMEN OP HET GEBIED VAN TECHNIEK EN ONDERHOUD REGELEN DIE ZICH ONGETWIJFELD ZULLEN VOORDOEN.

VERDER HEBBEN WE BESLOTEN OM EEN VAN JULLIE ALS COMMANDANT AAN TE WIJZEN DIE DE OPERATIES IN DE LUCHT ZAL LEIDEN.

DAT WORDT KAPITEIN ALAIN ANDRIEUX.

WE REKENEN OP HEM OM EEN TEAMGEEST TE CREËREN DIE ERVOOR ZAL ZORGEN DAT JULLIE DAARBOVEN EFFICIËNTER ZIJN. WANT JULLIE GAAN BINNENKORT JULLIE VUURDOOP IN DE YAK BELEVEN EN DAN GAAT HET NIET ALLEEN OM WEER IN EËN STUK TERUG TE KEREN...

...MAAR OOK OM AAN ONZE RUSSISCHE VRIENDEN EN DE HELE WERELD TE LATEN ZIEN DAT "NORMANDIË" EEN GELOOFWAARDIG SQUADRON IS.

Het is vast lichtzinnig van ons, Fanny...

...maar we kunnen niet wachten om ons te meten met die Duitse piloten die zo'n geweldige reputatie hebben.

ONGELOOFLIJK, DIT IS GEEN LAND VOOR VLEEGTUIGEN HIER! 'S NACHTS VRIEST HET EN ZODRA DE ZON 'S OCHTENDS TEVOORSCHIJN KOMT, SMELT ALLES EN ZITTEN WE IN DE MODDER! IK ZOU DAT ROTTIGE ZAND VAN DE MAGHREB BIJNA GAAN MISSEN!

KOM, KOM, GIRARD, JE KRIJGT STRAKS ALLE TIJD OM TE MOPPEREN. WE MOETEN NU EERST DE TOESTELLEN NAAR BUITEN KRIJGEN VOOR ONZE PILOTEN.

Maar ons enthousiasme wordt stelselmatig getemperd door de dooi die alles ingewikkeld maakt. Het gebeurt niet zelden dat het meer dan een halfuur kost om een van onze Yak-vliegtuigen naar buiten te krijgen.

IS DE BAAN DROOG?

ALS EEN STOUT MEISJE OOG IN OOG MET ERROL FLYNN! MAAR IK HEB DE RUSSISCHE TECHNICI ERHEEN GESTUURD OM ALLES TE DROGEN!

Om de baan bruikbaar te krijgen moeten de mannen de plassen legen met emmers...

...of zelfs met blikken waar eten in heeft gezeten.

Een bespottelijk beeld tegenover de explosie van de natuur die ontwaakt na een lange slaap.*

HÉ, MANNEN, ZE HEBBEN 109'S AAN ONS TOEGEWEEZEN, ZE KOMEN UIT HET WESTEN!

EINDELJK!

*EIGENLIJK IS GENERAAL JOSEPH RISSO DE AUTEUR VAN DEZE ZIN DIE UIT ZIJN GETUIGENIS "NORMANDIE-NIEMEN DOOR JOSEPH RISSO" IS GEHAALD, BESCHIKBAAR OP FRANCE-LIBRE.NET.

BEREID JE VOOR OP OPSTIJGEN!

ZIJN ER MAAR TWEE?!

EDGAR, JIJ NEEMT DIE DAAR; DE ANDER IS VOOR MIJ.

ZEG, COMMANDANT, ALS JE NIET TEVREDEN BENT, MAG JE KOMEN HELPEN DUWEN! MAAR VERGEET JE ZWEMVLIEZEN EN JE SNORKEL NIET, WANT WIJ ZIJN NU AL EEN UUR AAN HET WATERTRAPPELEN!

NIET ECHT EEN OCHTENDMENS, HÉ, DIE GIRARD.

MWAH... OOK GEEN BIJZONDER AVONDMENS NU JE HET ZEGT...

DAT IS WAAR. HEEL WAAR.

"MAAR TWEE" ZEGT-IE! SOMS VRAAG IK ME TOCH AF OF HET BETER IS OM DAT AAN TE HOREN...

HIJ IS VAST AL ALS BROMPOT GEBOREN.

...OF OM ZO DOOF TE ZIJN ALS EEN PASTOOR DIE ZICH TE VEEL...

BROMPOT GIRARD. IK HEB DE NEIGING OM HEM "BROMBEER" TE NOEMEN.

DAT LIJKT ME WEL GEPAST HIER OP HET PLATTELAND VAN RUSLAND!

VOL GAS WESTWAARTS!

DENK JE
DAT ZE ZICH
VERSTOPPEN IN
DIE WOLKEN?

IK GA
KIJKEN!

WACHT!

WE ZIJN MAAR MET ZIJN TWEEËN, DUS WE
BLIJVEN BIJ ELKAAR. EN WE HADDEN OM
DIE CLUSTER VAN WOLKEN HEEN MOETEN
VLIEGEN IN PLAATS VAN...

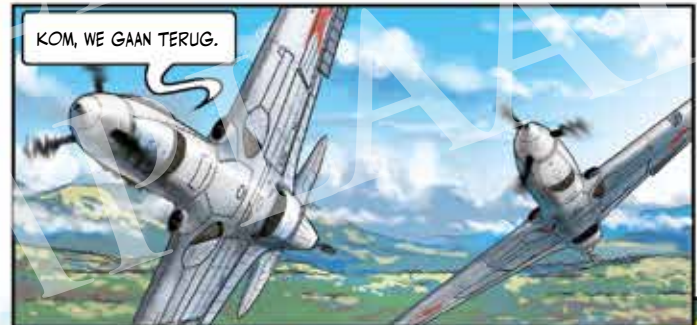
...ERIN TE
DUIKEN.

NIETS.

IK ZEI DAT JE
OP ME MOEST
WACHTEN!

WAT IS
ER MIS
MET JOU?

WE MOETEN ZE
VINDEN!

BAD OBERDORF, BEIEREN.

IS HET NOG VER, PAPA?

NEE, WE ZIJN ER NU BIJNA.

IK BEN ER HET EERST!

NEE, IK!

WANNEER MOET JE ERHEEN?

IK GA PAS EEN WEEK VOOR DE PREMIÈRE. ZE STUREN ME VOLGENDE WEEK EEN PIANIST ZODAT IK KAN REPETEREN.

IK VIND HET NIET PRETTIG ALS JE NIET BIJ DE KINDEREN BENT.

JE OUDERS ZULLEN ER ZIJN.

MWAH... IK WEET ALS GEEN ANDER DAT ZE NIET VEEL OPHEBBEN MET KINDEREN.

ZE ZULLEN ZE BESCHERMEN IN GEVAL VAN NOOD.

IK MAAK ME MEER ZORGEN OM JOU. JE GAAT ZINGEN IN HET HOL VAN DE LEEUW.

DACHT JE DAT IK DAT NIET WIST? DACHT JE DAT IK ZIN HEB OM "FIDELIO" TE GAAN ZINGEN VOOR AL DIE MONSTERS? ZE VERDIENEN BEETHOVEN NIET. ZE VERDIENEN MIJ NIET! DACHT JE DAT IK UITKIJK NAAR HUN MINACHTENDE BLIKKEN, HUN "AH, DAAR HEB JE DE JODIN DIE BESCHERMD WORDT DOOR GOEBBELS" DAT ZE NET HARD GENOEG FLUISTEREN ZODAT IK HET KAN HOREN?!

IK WALG VAN DIT REICH EN AL ZIJN VERTEGENWOORDIGERS.

HET IS EEN REGIME DAT NIET PERFECT IS, MAAR WEL WAT DUITSLAND OP DIT MOMENT NODIG HEEFT: EEN MACHT DIE ZE HUN PLEK IN DE WERELD VERZEKERD, DIE ZE WEER EEN TROTS GEVOEL GEEFT.

HOU OP! WE HADDEN NAAR AMERIKA MOETEN GAAN TOEN HET NOG KON...

DENK JE DAT GOEBBELS JE HAD LATEN GAAN?

WE ZIJN ER! WAT IS HET MOOI!

ALS LANG HEEFT KUNNEN VLUCHTEN, HADDEN WIJ HET OOK GEKUND.

IK WIL NIET VLUCHTEN. IK BEN EEN DUITSER.

IK NIET BLIJKBAAR. IK BEN SLECHTS EEN JODIN.

IDA, RICHARD,
NIET TE DICHT
BIJ HET WATER
KOMEN!

EN VAN JOU WIL IK
NOOIT MEER IETS
HOREN OVER WAT
JE DOET VOOR
HET REICH.

JE BENT ER TOCH NIET TROTS OP? JE KUNT
HEM WEL VERDEDIGEN, MAAR JE WEEET DAT HITLER
EN ZIJN HANDLANGERS GEEN GOEDE MENSEN ZIJN.
ZE ZIJN NIET ZOALS JIJ.

JIJ BENT BETER
DAN DAT REGIME,
LIEFSTE. DAT
MOET JE ZIJN.

ZELFS AAN HET FRONT MAG JE
JE NOOIT VERLAGEN TOT HUN
NIVEAU, ANDERS...

...ANDERS ZOU JE NIET MEER
DE MAN ZIJN VAN WIE IK HIELD...

CLIC

POLOTNIANI ZAVOD, 5 APRIL.

GRAPPIG DAT WE BOMMENWERPERS GAAN
ESCORTEREN. MEESTAL ZIJN WIJ HET DIE
ONS LATEN BESCHERMEN. JIJ BLIJFT
RECHTS VAN ME, HÉ, ZODAT...

ALAIN, HET IS ME EEN GENOEGEN EN EEN EER GEWEEST
OM JE COPILOOT TE ZIJN, MAAR DAT IS NU VOORBIJ.
IK WIL DAT JE ME ZONDER JOU LAAT VLIEGEN.

MAAR... MAAR...

VERTROUW JE ME NIET? IK
BEN ER KLAAR VOOR OM EEN
JACHTVLEGTUIG TE BESTUREN!

MAAR...

MAAR WAT? WE LIJKEN WEL EEN OUD
STEL, VERDOMME! IK KRIJG DE ZENUWEN
VAN JE, ALAIN, WEEET JE DAT?!

PRIMA!

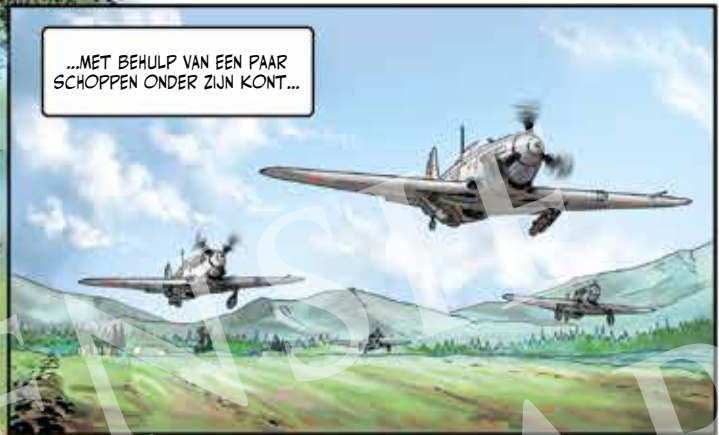
PRIMA!

IK HEB ECHT WEL GENOEG ANDERE
DINGEN TE DOEN! ALS JE MAAR NIET
WEER DE IDIOOT GAAT UIHANGEN
IN DE WOLKEN ZOALS LAATST, JA?!

LAAT JE ME
NOU MET RUST,
COMMANDANT?

BERNACHE, VERGEEF ME,
MAAR DAN ZEGGEN ZE DAT IK
EEN SLECHT KARAKTER HEB.
LAAT ME NIET LACHEN!

CERBERUSSEN, HIER CERBERUS 1, WE KOMEN AAN BOVEN ROSLAV. HIER HEBBEN DE MOFFEN EEN AANTAL VAN HUN TROEPEN GECONCENTREERD. DE PE-2'S GAAN DALEN OM ZE TE BOMBARDEREN, DUS WE MOETEN ER KLAAR VOOR ZIJN.

VERGEET NIET DAT DIE BOMMENWERPERS WANNEER ZE WEER OPSTIJGEN EN AAN HOOGTE WINNEN HET MEEST KWETSBAAR...

O, P.J., WAT DOE JE ONS NU WEER AAN? WE HEBBEN DE UITLEG AL GEKREGEN. WE HEBBEN GEEN EXTRA LESSEN NODIG!

MOOI. WE WACHTEN TOT ZE WEER OP HOOGTE ZIJN EN DAN SLUITEN WE ONS AAN.

ZIEZO! "FINGER IN THE NOSE" ZOALS ZE IN LONDEN ZEIDEN!

"WAIT AND SEE" ZOALS ZE IN LONDEN ZEIDEN. WE ZIJN NOG NIET TERUG OP DE BASIS.

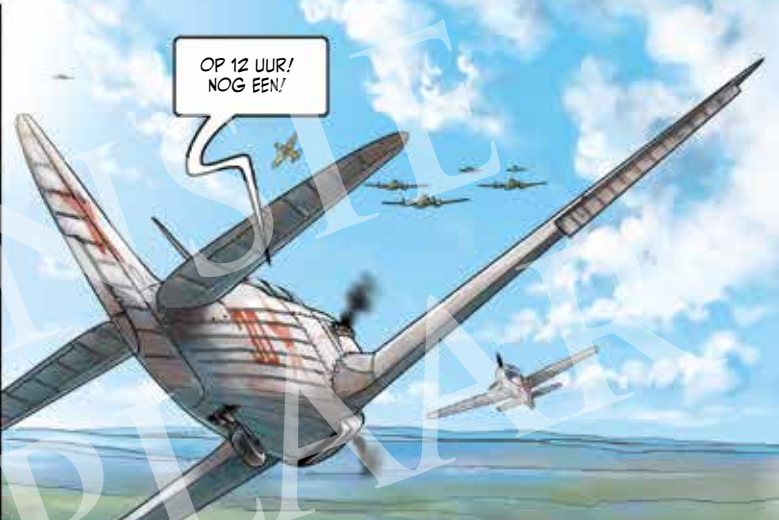

MOF OP 2 UUR!

DIE IS VOOR MIJ!
CONTROLEER AL
JULLIE DODE HOEKEN,
HET ZOU ME VERBAZEN
ALS HIJ ALLEEN IS!

OP 12 UUR!
NOG EEN!

DIE NEEM IK!

HIJ BLIJFT OP ME AFKOMEN!
EEN ECHTE HUZAAR!

HEEFT EEN VAN
DE FRANSEN HEM
NEERGEHAALD?

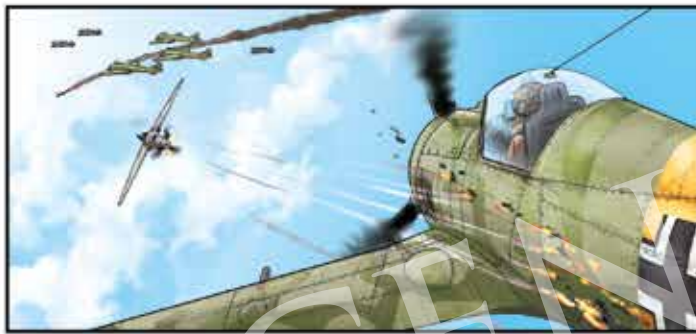
JA, DEGENE DIE
ZE P.J. NOEMEN,
VOLGENS MIJ.

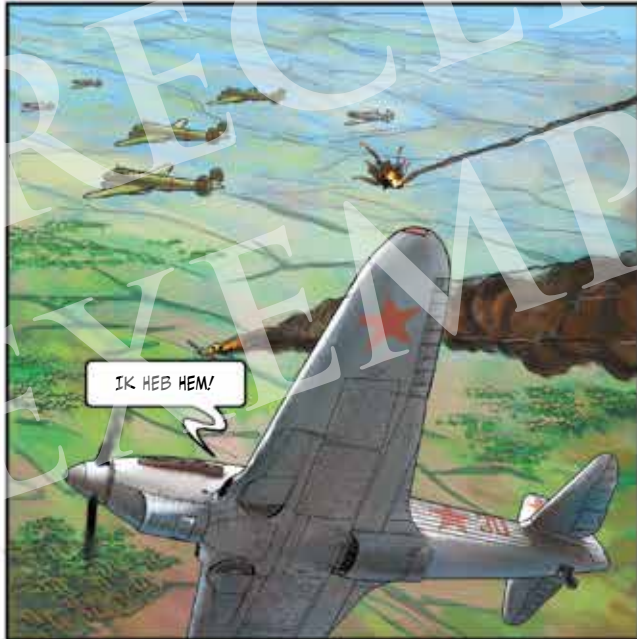
HIJ WIL NIET
UITWIJKEN!

VERTROUW JE ME
NIET? IK BEN ER
KLAAR VOOR OM
EEN JACHTVLEIETUIG
TE BESTUREN!

IK HEB HEM TE PAKKEN...

IK HEB HEM!

DUS ZE HEBBEN IEDER EEN SCHMIDT NEERGEHAALD?

DAT IS WAT DE PILOTEN VAN DE PETLIAKOV'S AAN DE TOREN HEBBEN VERTELD.

EN, ANDRIEUX, STELT DAT U GERUST OVER DE CAPACITEITEN VAN EDGAR?

DAAR HEB IK NOOIT AAN GETWIJFELD!

KIJK, DAAR ZIJN ZE!

ZE GAAN OVER DE KOP OM HUN OVERWINNING AAN TE GEVEN!

AANSTELLERS!

ZE HEBBEN GELIJK DAT ZE GENIETEN VAN DEZE MOMENTEN!

BINNEN!

AH, ANDRIEUX! IK HEB NET EEN BRIEF GEKREGEN VAN DE RUSSISCHE LEIDING!

IK DENK DAT HET DOEL DAT WE ONS HADDEN GESTELD OM VAN NORMANDIË VOOR DE RUSSEN EEN GELOOFWAARDIG SQUADRON TE MAKEN AL IS BEREIKT. HIER, LEES MAAR.

EN IK DENK OOK DAT IK DE VERANTWOORDELIJKHEID OVER HET SQUADRON AAN U KAN OVERLATEN ZODAT IK EEN PAAR DAGEN NAAR MOSKOU KAN GAAN. HET ZOU GOED ZIJN OM DE RELATIES MET DE SOVJET-HIERARCHIE AAN TE HALEN.

HET IS ALLEEN DAT...

JA...

WEL, HET SMELTEN VAN DE SNEEUW VEROORZAAKT ENORME TECHNISCHE PROBLEMEN. DE BAAN IS EEN GROTE MODDERPOEL, 'S NACHTS BEVROREN, OVERDAG ALLEMAAL PLASSEN, ECHT OM GEK VAN TE WORDEN.

OP HET MOMENT KNOEIJEN WE MAAR WAT AAN, MAAR HET VRAAGT OM ORGANISATIE EN ER MOETEN EFFICIËNTE PROCEDURES OPGESTELD WORDEN. EERLIJK GEZEGD REKENDE IK DAARVOOR OP U...

PRIMA. IK BEGRIP HET.

MIJN TRIP NAAR MOSKOU ZAL MOETEN WACHTEN...

JA! IK WIL TANYA GRAAG SPREKEN!

...NATUURLIJK KAN IK U EEN PAAR WOORDEN FRANS LEREN...

Fanny, ik zou je graag schrijven dat wij, de piloten, de technici, de Fransen die vanwege een ideaal verdwaald geraakt zijn aan het Russische front, één zijn.

Dat we oog in oog met het gevaar, de tegenstand en het onbekende schouder aan schouder staan en één geheel vormen...

...bereid om stand te houden, om onze gemeenschappelijke waarden te verdedigen.

...U ZIET ERUIT ALSOF U HEEL GOED BENT MET TALEN, EN IK WIL MEZELF NIET OP DE BORST SLAAN, MAAR IK BEN ALS LERAAR BIJZONDER...

BORIS, IK MOET JE SPREKEN.

JA! TANYA, DE SERVEERSTER!

MAAR IK BEN AL IN GESPREK...

LUISTER, SLIMMERIK, IK KOM NIET MET JE PRATEN ALS VRIEND. IK BEN HIER ALS COMMANDANT, OM JE TE WAARSCHUWEN.

Welke waarden?

DE VOLGENDE KEER DAT IK JE NODIG HEB EN JE ONVINDBAAR BENT OMDAT JE JE VERPLICHT VOELT OM DAMES TE VERZAMELEN OM IK WEEET NIET WAT TE BEWIJZEN, LAAT IK JE OPSLUITEN!

Dat is hetgeen wat we ons afvragen, niet?

ME OPSLUITEN, MAAR IK DACHT DAT U PILOTEN NODIG HAD...

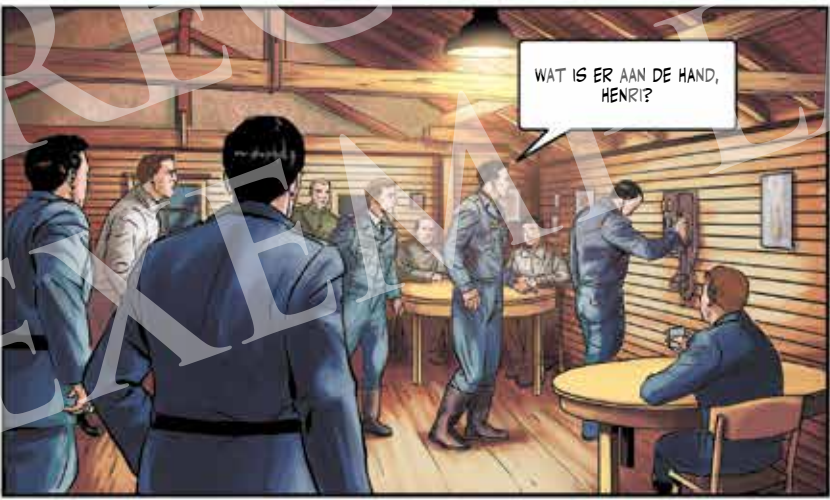
PRECIES. EN OP DIT MOMENT BEN JE GEEN PILOOT, JE BENT EEN...

WAT?!

Niet...?

WAT...?

WAT IS ER AAN DE HAND, HENRI?

TANYA... TANYA.

WAT IS ER GEBEURD MET TANYA, HENRI?

DE NKVD*...

Je bent verbaasd. Je denkt: "Ze beseffen toch niet nu pas dat ze allemaal zo anders zijn?"

ER ZIJN MANNEN VAN DE NKVD GEKOMEN... ZE HEBBEN HAAR MEEGENOMEN... OMDAT ZE MET MIJ HAD GEPRAAKT...

Ja. Ik had het willen negeren.

MEEGENOMEN WAARHEEN?!

NAAR DE GOELAG...

* DE VOORGANGER VAN DE KGB DIE ONDER ANDERE DE ROL VAN POLITIEKE POLITIE HAD.

DAT HOEFT NIET PER SE EEN DRAMA TE ZIJN. DE GOELAG IS NIET NAME EEN HEROPVOEDINGSKAMP. WANNEER ZE HEEFT BEGREPEN DAT ZE MISSCHIEN EEN TE NEGATIEVE KIJK HEEFT OP DE ACTIES VAN HAAR REGERING, ZAL ZE ER WEG KUNNEN EN WEER IN DE ARMEN VAN DON JUAN TERUG KUNNEN KEREN!

Maar dat is niet meer mogelijk.

P.J.! DIT IS NIET HET MOM...

HOU JE KOP!

NEE. IN DIT LAND MAG IK ZEGGEN WAT IK DENK, DUS IK...

HOU JE KOP!

Onmogelijk.

JIJ BLIJFT ZITTEN EN DOET WAT MENEER TEGEN JE ZEGT.

JE HOUDT JE KOP.

ANDERS RUK IK JE KOP VAN JE LIJF, EN IK ZWEER JE DAT IK DAARTOE IN STAAT BEN.

P.J., JE DRUKT JE MISSCHIEN STEEDS BETER UIT, MAAR JE DENKT STEEDS SLECHTER.

We moeten dus accepteren dat we een kunstmatige en zielige verzameling zijn. We zijn een squadron...

...maar we zijn niet één.

KOLONEL LUTTMAN, OBERLEUTNANT KLARSTEIN IS ER.

OBERLEUTNANT, KIJK...

DAT ZIJN UW TOEKOMSTIGE TEAMGENOTEN. ZE MAKEN ZICH ZORGEN. EN IK OOK.

DE STAAT VAN DIENST DIE WE HEBBEN DOOR-GEKREGEN VAN KOLONEL VON BECK IS VERSCHRIKKELIJK SLECHT. VERSCHRIKKELIJK!

EN DAT IS VOOR MIJ DE BESTE AANBEVELING!

GEHAAT WORDEN DOOR VON BECK IS MEER WAARD DAN EEN MEDAILLE!

IK HEB UW DOSSIER UITGEPOLOZEN. U BENT GEEN DUITSE OFFICIER, MAAR EEN ZWITSERS MES!

IK PRIJS MEZELF GELUKKIG DAT DE JGS1 EEN MAN VAN UW KLASSE MAG TOEVOEGEN. HELEMAAL NU U HEBT GEVRAAGD HIER TE KOMEN. HET IS ME EEN EER. MAAR, OOK AL ZULT U HET AL WETEN, IK VOEL ME VERPLICHT U TE WAARSCHUWEN...

...WE ZIJN AAN HET OOSTFRONT. VERWACHT HIER ALLEEN MAAR PIJN EN VERDIET.

DAT IS WAAR DE OORLOG UIT BESTAAT, NIET?

IVANOVO...

U... VERKEERDE BAAN... FRANSEN NIET MEER HIER...

IK WEET HET, IK WEET HET... IK KOM PAPIEREN HALEN DIE WE ZIJN VERGETEN.

IK BEN OP ZOEK NAAR TANYA.

KOLONEL, ER IS NET EEN FRANSMAN GELAND.

WAT KOMT DIE HIER DOEN?

VOLGENS MIJ IS HET DEGENE DIE OMGING MET TANYA...

TANYA? DAT HEBBEN WE JE AL GEZEGD. NAAR DE GOELAG, EN DAT IS JOUW SCHULD.

IK WIL WETEN HOE DAT IS GEBEURD!

AANGEZIEN U BLIJKBAAR TE DOM BENT OM HET UIT UZELF TE BEGRIPJEN, ZAL IK U UITLEGGEN HOE HET ZIT. MIJN LAND IS EEN DICTATUUR, JA? EEN DICTATUUR.

ALS U ZICH DAAR TE VEEL MEE BEMOEIT, ZULLEN AL UW KAMERADEN DAAR DE PRIJS VOOR BETALEN. NET ZOALS TANYA. WANT JA, ZE IS NAAR DE GOELAG. EN ZAL IK VERTELLEN WAT IK DENK?

IK BEN ZO GOED ALS ZEKER DAT ZE AL DOOD IS. DUS NU MOET U VERTREKKEN, VOORDAT ALLES NOG VERDER UIT DE HAND LOOPT!

IK GA HEM HELPEN ZIJN KIST WEER OP TE STARTEN. DIE IS NOG WARM, DUS HET ZAL NIET AL TE LANG DUREN.

BEDANKT! HOE HEET JE?

SERGEI KAMIROV.

MANIEV! U BENT DIE FRANSMAN KOMEN HELPEN, VERRADER!

WAAR HEBT U HET OVER?

U MOEST ZICH SCHAMEN. WEET U WAT DE STRAF IS VOOR HOOGVERRAAD, MANIEV?

KAMERAAD KOLONEL VIDCHENKO, BEHEERS UZELF, U RAASKALT! IK WEET NIET WIE U DEZE IDEEËN HEEFT AANGEPRAAT, MAAR HIJ HEEFT U IN DE MALING GENOMEN. EN IK WIL U ERAAN HERINNEREN DAT IK KAPITEIN BEN. IK ZOU HET OP PRIJS STELLEN ALS U ME BIJ MIJN RANG EN NAAM AANSPREEKT.

BEDANKT!

TOE, VERTREK NU SNEL!

HEB JE DE FRANSMAN GEHOLPEN TE VERTREKKEN?

JA, HIJ ZEI DAT HIJ DE PAPIEREN HAD GEVONDEN. HOEZO, HAD IK HEM NIET MOGEN HELPEN?

LUITENANT!

TOT NADER ORDER HEBT U KWARTIER-ARREST!

LUITENANT LOUSSAIN, U VERVANGT DE MORNAIS VOOR DE SORTIE DIE GEPLAND STAAT VOOR MORGEN.

IK HEB GEZIEN DAT IK NIET OP DE LIJST VAN PILOTEN STA. IS DAT EEN FOUTJE?

DAT MEENT U TOCH NIET, HÈ?! OP HET MOMENT LIJKT U MEER INTERESSE TE HEBBEN IN RUSSISCHE VROUWEN DAN IN DUITSE VLEGTOEGEN! WANNEER DAT IS VERANDERD, KUNNEN WE HET ER NOG EENS OVER HEBBEN!

IK SNAP DENK IK WEL WAT JE WILT ZEGGEN. MAAR WIE ZOU NOU ZOIETS BEWEREN?

DE KOLONEL LIJKT EEN BEETJE GEIRRITEERD, HÈ? EEN BEETJE.

DE VOLGENDE DIE ZEGT DAT IK EEN ROTKARAKTER HEB, STOP IK IN ELK GEVAL MIJN MOERSLEUTEL 12 IN ZIJN...

O, SLECHTE MENSEN! LAAGHARTIGE RODDELAARS DIE GEÏEN OP KWAAD-SPREKEN! KLETSKROUSEN NAAST WIE JUDAS ERUITZIET ALS EEN BESCHERMHEILIGE, ZEG IK JE! DE MENSELIJKE AARD IS NIET ALTIJD MOOI EN LIEF, WEET JE...

HEERLIJK ALS JE AAN HET FILOSOFEREN SLAAT...

ZIT JE ME NOU IN DE ZEIK TE NEMEN...?

RAYACKS, HIER RAYACK-LEADER, IK WIJS JULLIE EROP DAT DIT GEEN OEFENING IS EN GEEN VERKENNING. DIT IS EEN JAGERS-MISSIE.

RAYACK-LEADER, HIER RAYACK 2, IK HOOP DAT JE NIEUWE VERF HEBT BESTELD. IK BEN SERIEUS VAN PLAN OM VANDAAG WAT DODEN AAN MIJN LIJSTJE TOE TE VOEGEN EN IK WIL DE MARKERINGEN OP MIJN ROMP!

RAYACK 2, HIER RAYACK 3, LAAT ER WEL EEN PAAR VOOR ONS OVER. HET IS NIET DE BEDOELING DAT JIJ DE ENIGE BENT DIE LOL HEEFT!

RAYACKS, HIER RAYACK 4, JULLIE HEBBEN WEL EEN GROTE MOND ZEG...

RAYACKS, HIER RAYACK 5, ZEKER, WANT JULLIE ZIJN MISSCHIEN EVEN VERGETEN DAT HET RECORD OP MIJN NAAM STAAT!

RAYACKS, HIER RAYACK 6. IK MOET BEKENNEN DAT IK GROTE MONDEN LIEVER ZIE BIJ DE DAMES...

Het was dus 13 april.

HA! HA! HA! HA!

Niets beter dan groepsgedrag om de indruk (of de illusie? Ik vraag het me nog steeds af) te geven van perfecte samenhang.

OP TWEE UUR! IN DE WOLKEN!

Een groep of een kudde, ik weet niet precies wat we waren.

Wat ik wel weet is dat we om 15.09 uur onze eerste Duitse vijanden boven Russisch grondgebied zagen...

BREAK!

En dat we om 15.10 uur contact hadden.

EDGAR, ER ZIT ER EEN ACHTER JE!

GEZIEN. IK PROBEER HEM AF TE SCHUDDEN.

MAAR ALS EEN VAN JULLIE ME VAN HEM KAN VERLOSSEN...

...ZEG IK GEEN NEE...

IK KOM AL! WEGWEZEN! BLIJF NIET IN ZIJN LIJN HANGEN!

Ik weet niet of het kwam doordat we ons bevonden in een omgeving die zo anders is dan waar we vandaan komen...

...of dat alles hetzelfde was gegaan als we deze ervaring hadden meegemaakt in de lucht boven Frankrijk...

WEGWEZEN, EDGAR, IK GA SCHIETEN!

...maar hoe verschillend we allemaal ook waren...

YESSSS!

...we waren er niet klaar voor om iemand van de onzen te verliezen.

Nog altijd die arrogantie...

...het geloof dat we konden ontsnappen.

NEE!

VERDOMME!

De eerste was Edgar.

RAYACK-LEADER, HIER
RAYACK 4, BLIJF NIET
ACHTER, IK HEB HEM
ONDER SCHOT!

NEE, LAAT HEM AAN MIJ!

ALAIN,
STIJG OP!

*De eerste,
niet de laatste.*

JEZUS, HIJ LAAT ME
NIET MEER LOS!

RAYACK 0, HIER
RAYACK-LEADER, IK KOM
ERAAN, HOU VOL!

VERDOMME, MIJN
MOTOR!

EEN MOF HEEFT BERTHOT IN HET VIZIER.
KAN IEMAND HEM HELPEN?! DEZE YAK
WENDT NIET SNEL GENOEG!

OKÉ, IK LAAT DIE
LAFKAARD VLUCHTEN.

IK HEB HEM NOG
NIET IN MIJN
SCHOOTSVELD!

Was Loussain de tweede?

*Ik zou graag geloven van niet, maar de
oorlog heeft me geleerd dat er niets te
geloven valt, alleen maar te constateren.*

IK PROBEER TE WENDEN, KIKJ
OF JULLIE HEM IN JULLIE...

*Berthot werd als derde
neergemaaid.*

BERTHOT?!

Tweede sortie de strijd in en nu al kwam de helft van ons niet meer terug.

Je zou denken dat we blij waren om levend terug te keren.

DIE IS VOOR MIJ!

KOM, WE GAAN TERUG.

Maar we schaamden ons.

ZIJ ZIJN HET!

Dat we waren ontkomen...

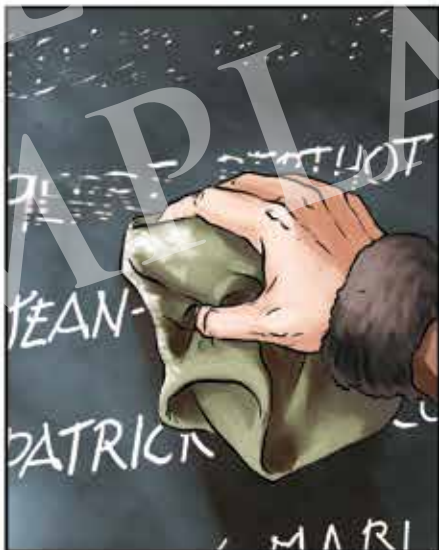
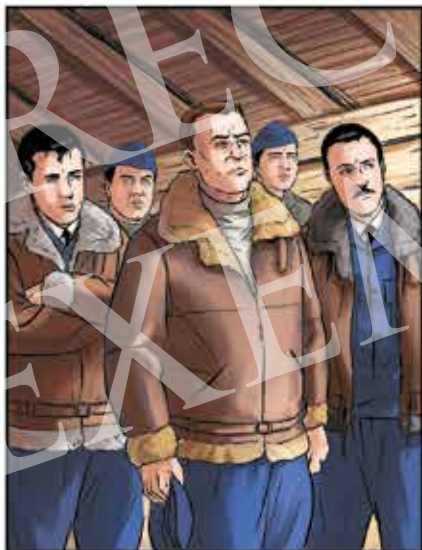
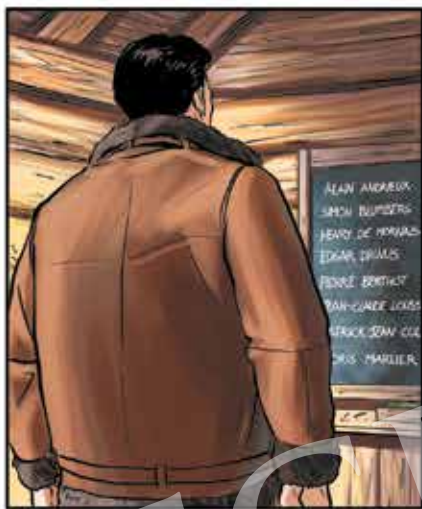

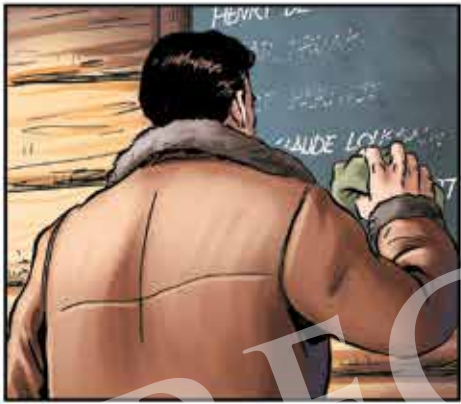
HET ZIJN ER MAAR DRIE...

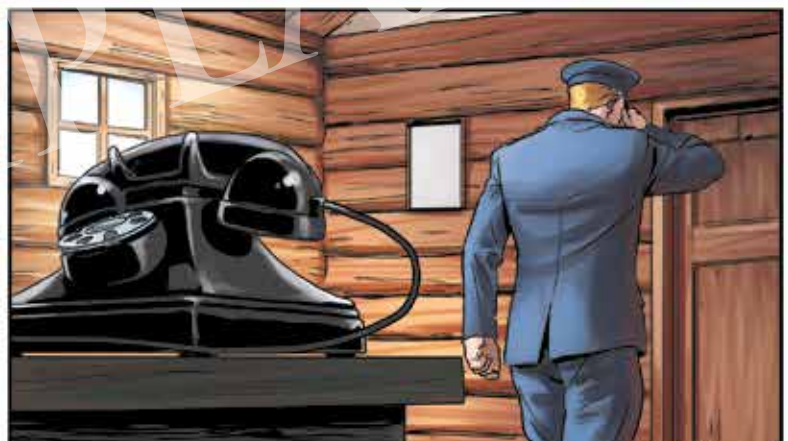
...dat we ze niet hadden kunnen beschermen...

...dat we niet zo goed waren als we hoopten te zijn.

We verzamelden ons bij de lege graven van mannen die een vol leven hadden geleid.

HET IS DANKZIJ LUITENANT JEAN-CLAUDE LOUSSAIN DAT IK HIER BEN. EN HET IS DUS VANWEGE MIJ DAT HIJ ONS...

NEEM ONS NIET KWALIK DAT WE STOREN, KOLONEL...

ZOU U ZO GOED WILLEN ZIJN TE ACCEPTEREN DAT WIJ ONS BIJ U VOEGEN OM UW HELDEN DE LAATSTE EER TE BEWIJZEN?

We waren samen. Allemaal samen.

DAT ZOU ONS EEN EER ZIJN.

IK HERDENK DUS JEAN-CLAUDE LOUSSAIN DIE ME LEIDDE DOOR DE STRATEN VAN ISTANBUL, TERWIJL...

Fransen, Russen, piloten, technici, hoge officieren en eenvoudige soldaten, om de herinnering aan afwezige lichamen in ons geheugen te griffen.

Ik weet niet of ik morgen alleen zal sterven in de blauwe lucht, Fanny, of over vele jaren omringd door geliefden. Wat ik weet is dat ik me Pierre Berthot, Edgar Druais en Jean-Claude Loussain altijd zal blijven herinneren. En ik hoop dat hetzelfde geldt voor al mijn strijdmakkers.

LATER, NA DE CEREMONIE...

KOLONEL, IK GA DE SORTIE VAN VANDAAG NATUURLIJK AFZEGGEN. LAAT UW MANNEN SAMENKOMEN EN HUN VRIENDEN HERDENKEN.

ONZE PILOTEN HEBBEN TOEGEZEGD DAT ZE HEN VANDAAG ZULLEN VERVANGEN ALS BEGELEIDING VAN DE BOMMENWERPERS.

DAT HEB IK LIEVER NIET...

IK DENK JUIST DAT DOORGAAN MET HUN MISSIE DE BESTE MANIER IS OM ONZE PILOTENVRIENDEN EER TE BEWIJZEN.

HIJ HEEFT GELIJK. IK WIL VANDAAG VOOR BERTHOT VLIEGEN.

GELDT OOK VOOR MIJ.

IK BEN DAT WEL VERPLICHT AAN LOUSSAIN.

GOED...

GOED... MAAR IK ZAL HET SQUADRON LEIDEN.

AH, KLARSTEIN! IK HEB U NODIG!

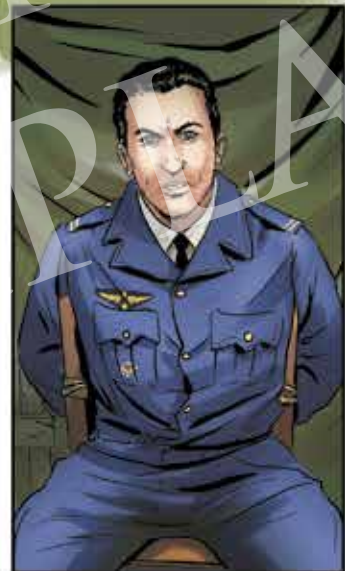
IK WILDE WETEN...

...OF U DE FRANSMAN HERKENT DIE WE NET HEBBEN GEVANGEN...

...ALS LID VAN HET SQUADRON DAT U HEBT BESPIONEERD.

DIT KAN NIET WAAR ZIJN...

WAT?

JA, HIJ IS EEN VAN HEN, HIJ IS EEN FRANSMAN.

RAYACKS, HIER RAYACK-LEADER, BEREID JE VOOR OM OP TE STIJGEN!

Ik vermoed dat ik weet wat je denkt...

Ik weet waar dit op lijkt...

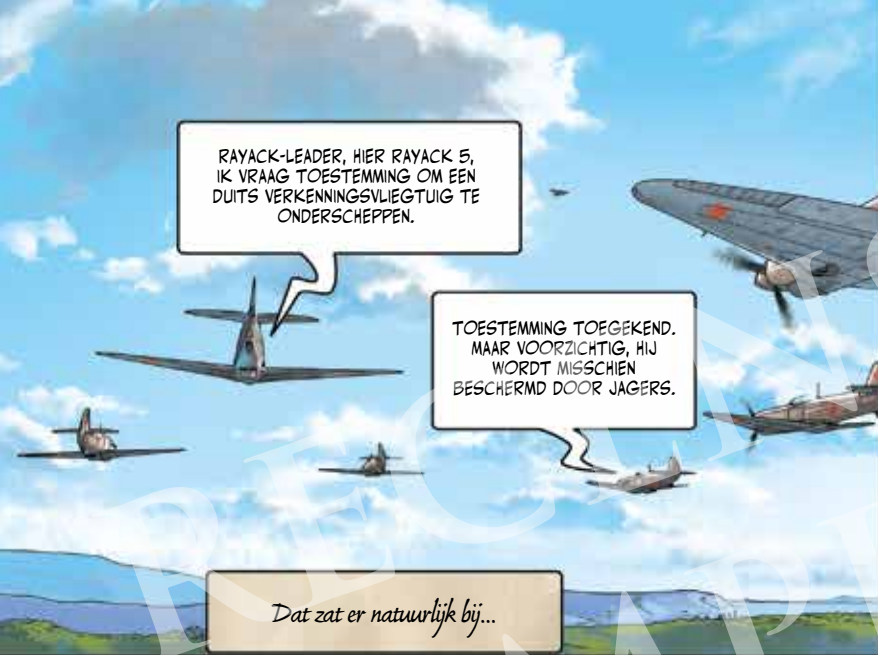
RAYACKS, HIER RAYACK-LEADER. ER ZIJN DUITSE VLEGTUIGEN GESIGNALEERD IN DE BUURT, DUS HOU JE OGEN GOED OPEN.

Op een strafexpeditie, een groep mannen die zin heeft om zijn doden te wreken. Als een stelletje idioten, kortom.

NA EEN PAAR MINUTEN VLIEGEN.

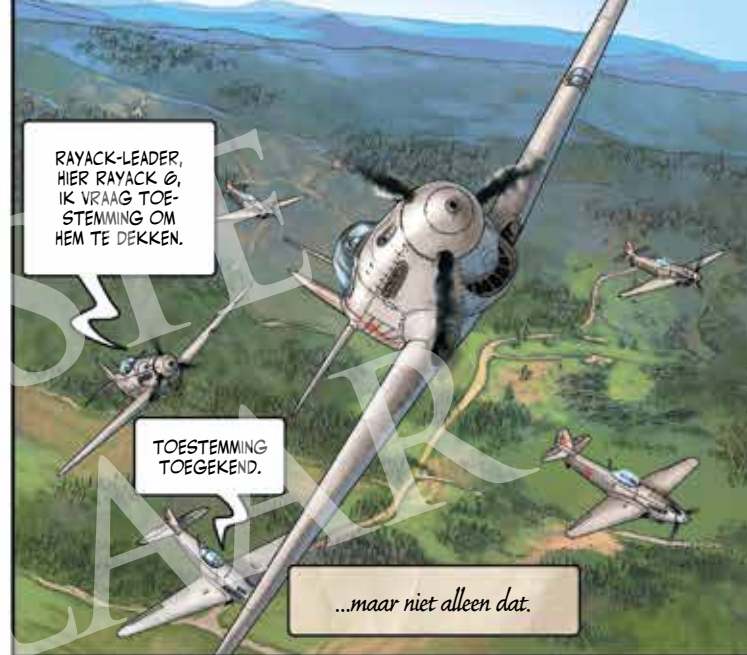
OP 2 UUR, 500 VOET BOVEN ONS.

RAYACK-LEADER, HIER RAYACK 5, IK VRAAG TOESTEMMING OM EEN DUIJS VERKENNINGSVLIEGTUIG TE ONDERSCHIEPEN.

TOESTEMMING TOEGEKEND. MAAR VOORZICHTIG, HIJ WORDT MISSCHIEN BESCHERMD DOOR JAGERS.

Dat zat er natuurlijk bij...

RAYACK-LEADER, HIER RAYACK 6, IK VRAAG TOESTEMMING OM HEM TE DEKKEN.

TOESTEMMING TOEGEKEND.

...maar niet alleen dat.

JE ACHTERVOLGT ME BESLIST!

ALS IK ME GOED HERINNER WAS JIJ HET DIE MIJ ACHTERVOLGDE EN ME IN ELKAAR SLOEG IN DE LONDENSE METRO...*

HET LIJKT EROP DAT HET LOT ONS WIL VERENIGEN.

* ZIE DEEL 1.

EEN BEETJE ZOALS IN DE OPERA'S DIE MIJN VROU ZINGT, WAARIN...

HOU OP!

BESPAAR ME JE GEJAMMER! ALS JE ME EEN KOGEL DOOR DE KOP WILT SCHIETEN, DOE HET DAN! MAAR DENK NIET DAT WE DOOR EROVER TE PRATEN VRIENDJES GAAN WORDEN. JE BENT GEWOON EEN RAT, PUNT UIT.

OBERLEUTNANT!

DANKZIJ UW INFORMATIE KONDEN WE SNEL EEN BESLISSING NEMEN: WE GAAN DE FRANSMAN FUSILLEREN!

MAAR... VERBIEDT DE CONVENTIE VAN BERN NIET OM...

HA/ HA/ HA/
DE CONVENTIE VAN
BERN. IK GA ER
MAAR VANUIT DAT
DAT ALS GRAP
IS BEDOELD,
KLARSTEIN!

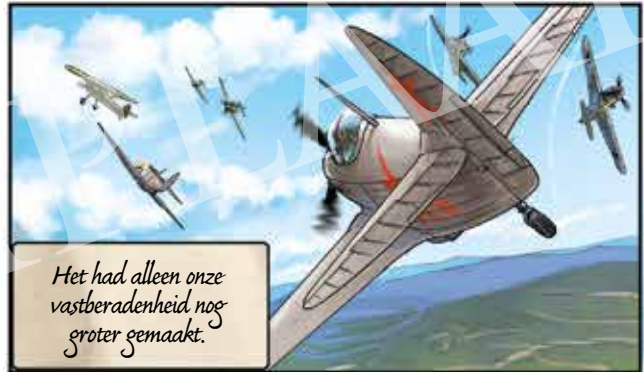
OM U TE BEDANKEN VOOR UW INLICHTINGEN, HEB IK EEN SPECIALE VERRASSING
VOOR U... U MAG DE FRANSMAN EXECUTEREN!

RAYACK-LEADER, U HAD
GELIJK, VIER 109'S
VALLEN ONS AAN!

RAYACK 5, CONCENTREER JE OP
HET VERKENNINGSVLIEGTUIG,
IK REGEL EEN AFLEIDING
VOOR DE ANDERE.

Het had alleen onze
vastberadenheid nog
groter gemaakt.

Er was de wens om
te bewijzen aan het
Sovjet-leger, aan het
Franse leger, aan
het Duitse leger...

...maar ook aan onszelf,
dat de dood van onze
kameraden niet de
dood van het squadron
betekende.

Inmiddels waren we bereid om te sterven voor Normandië,
omdat onze vrienden dat hadden gedaan.

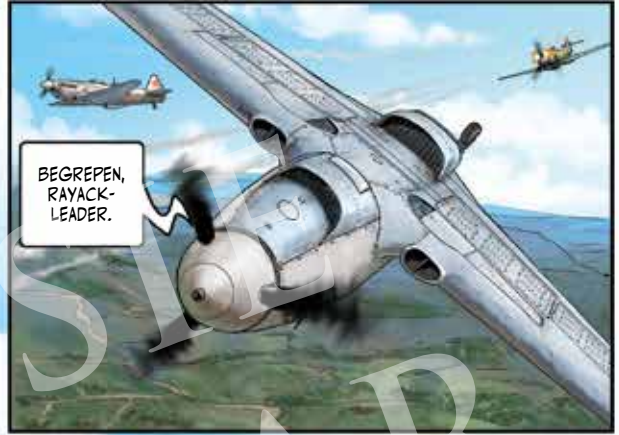
We accepteerden dat we...

...offers waren.

U WILDE ME
SPREKEN?

NU!

RAAK!

PERFECT! IK GA WEER ACHTER DE HENSCHEL AAN!

RAYACK-LEADER, HIER RAYACK Ø, IK HEB DE 109 DIE BORIS LASTIGVIEL NEERGESCHOTEN. NIEUWE PRIORITEIT?

WEET U ZEKER DAT U GEEN BLINDDOEK WILT?

ZEKER.

JIJ BENT BETER DAN DAT REGIME...

DAT MOET JE ZIJN...

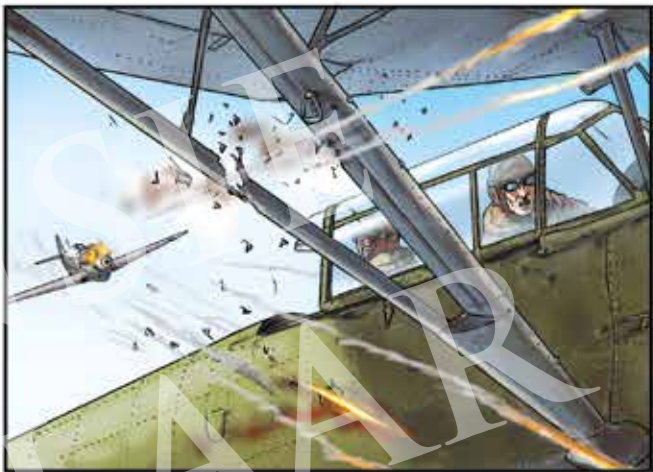

JE MAG JE NOOI VERLAGEN TOT HUN NIVEAU, ANDERS...

EN, OBERLEUTNANT? GAAT HET NOG LUKKEN OF MOETEN WE U EEN HANDJE HELPEN?

...ZOU JE NIET MEER DE MAN ZIJN VAN WIE IK HIELD...

RAYACK-LEADER, HIER RAYACK 5, HET VERKENNINGSVLIEGTUIG ZAL GEEN INFORMATIE MEER DOOR KUNNEN GEVEN AAN DE MOFFEN. IK KOM JULLIE VERSTERKEN.

...ZOU JE NIET MEER DE MAN ZIJN VAN WIE IK HIELD...

RAYACK 5, HIER RAYACK-LEADER, DE 109'S HEBBEN ZICH VERSPREID. WE GAAN TERUG NAAR DE BASIS.

MIJN BESTE VRIENDEN, IK KOM JULLIE FELICITEREN.

JULLIE ZIJN NU EEN ECHT SQUADRON.

NIET ALLEEN OMDAT JULLIE OVERWINNINGEN HEBBEN BEHAALD, MAAR OOK OMDAT JULLIE VERLIEZEN HEBBEN GELEDEN...

...EN JULLIE JE DAAROVERHEEN HEBBEN KUNNEN ZETTEN.

ZULLEN WE DAAR MAAR OP DRINKEN?!

UITSTEKEND IDEE!

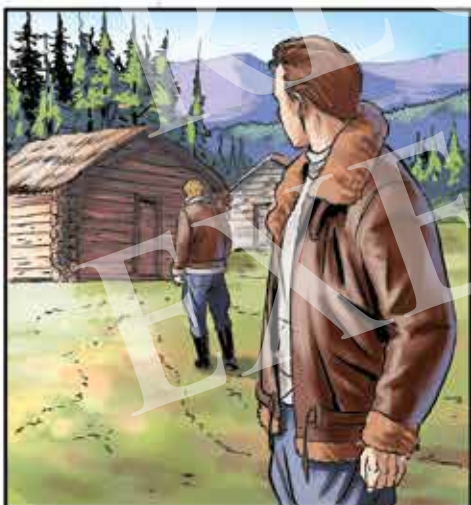

KOLONEL, IK DENK DAT IEMAND DIE U WENST TE SPREKEN OP U WACHT IN UW KWARTIER.

BEGREPEN. IK GA EERST EVEN PROOSTEN MET DE MANNEN VOORDAT IK DAARHEEN GA. NIETS ERNSTIGS?

DAT ZULT U ME MOETEN VERTELLEN...

WEL BLUMBERG, ZIJN WE NOG STEEDS NIET GOED GENOEG OM IETS MEE TE GAAN DRINKEN? ?

WIE DENKT HIJ WEL NIET DAT HIJ IS?!

ZULLEN WE SIMON MAAR GEWOON MET RUST LATEN? HET IS ZIJN VOLSTE RECHT OM LIEVER ALLEEN TE ZIJN OF ZELFS OM NIET TE ZITTEN WACHTEN OP ONS GEZELSCHAP. HET ENIGE WAT ERTOE DOET, IS WAT HIJ IN DE LUCHT DOET.

EN IK WEET DAT HIJ DAARBOVEN AAN ONZE KANT STAAT.

ZEG, BARON, JE WAS HEEL ERG IN VORM VANDAAG, VOND IK...

KAN ZIJN.

WEET JE... IK BEN VERANTWOORDELIJK VOOR DE DOOD VAN TWEE MENSEN. IK BEN NIET MEER WAARD DAN EEN MOORDENAAR. IK VERDIEN DE DUITSE KOGELS DIE ME ZULLEN NEERMAAIEN.

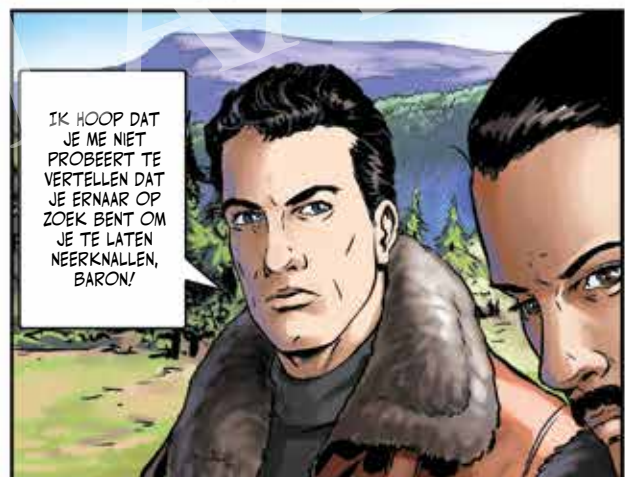

WAT VERTEL JE ME NOU?!

IK BEN JE AAN HET UITLEGGEN DAT IK NIET MEER BANG BEN VOOR DE DOOD, IK WACHT EROP.

VERLOST VAN DIE VREES, VAN DIE ANGST, VOELDE IK ME HEEL ERG OP MIJN GEMAK TIJDENS HET VLIEGEN...

IK HOOP DAT JE ME NIET PROBEERT TE VERTELLEN DAT JE ERNAAR OP ZOEK BENT OM JE TE LATEN NEERKNALLEN, BARON!

EINDE VAN DIT DEEL.